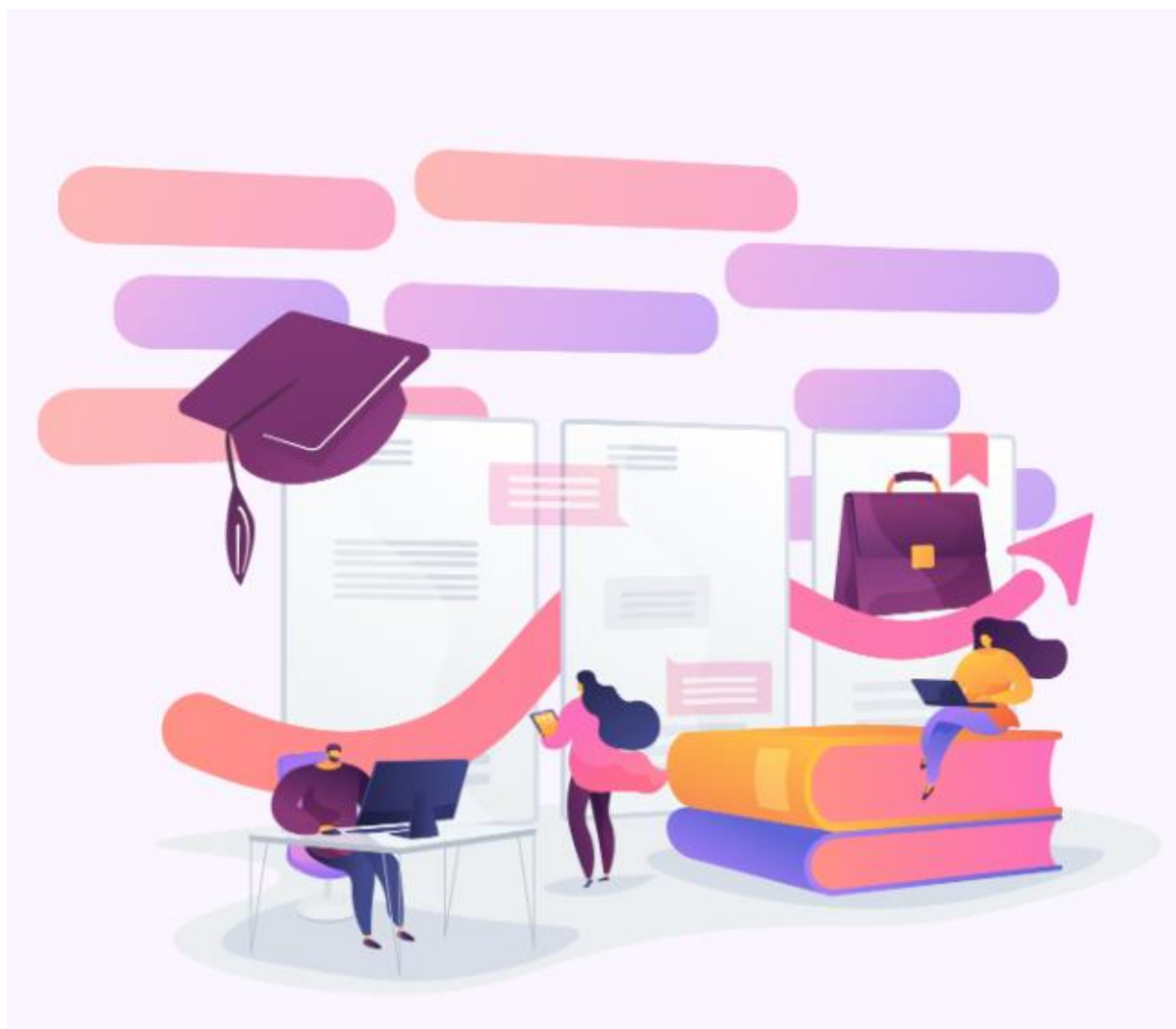

Høring om helhetlig tilbudsstruktur i videregående opplæring i Troms fylkeskommune

Innhold

Bakgrunn.....	3
Tilbudsstruktur i videregående opplæring for ungdom i Troms	4
Regioner	4
Nasjonal tilbudsstruktur.....	5
Demografi og forventet antall16-åringer de neste 4 årene	6
Samfunnets behov for kompetanse.....	6
Formidling til læreplass fordelt på utdanningsprogram per 16.09.2024.....	7
Status for avgangselever fra trinn 2 i Troms per 16.09.2024.....	8
Fleksible opplæringstilbud	8
Skoletilbud: Tilbud som er søkbare ved en eller flere skoler i alle regionene	9
Regiontilbud: Tilbud som bare er søkbare ved to eller tre regioner og skoler	9
Fylkestilbud: Tilbud som bare gis i en region i fylket og ved en skole.....	10
Tilbudsstruktur i videregående opplæring for voksne i Troms.....	10

Bakgrunn

Hovedutvalget for kompetanse vedtok 02.04.24 at det skulle gjennomføres en helhetlig gjennomgang av opplæringstilbudet i Troms.

Hovedutvalg for kompetanses vedtak

1. Det gjennomføres en helhetlig gjennomgang av opplæringstilbudet i Troms med hensikt å skape et tilbud som i større grad enn eksisterende tilbudsstruktur, ivaretar yrkeslivet i regionenes behov, samtidig som elevenes rettigheter iht. opplæringsloven ivaretas. Behandlingen skal ta utgangspunkt i yrkeslivets behov i et fremtidsperspektiv, og målet er å sikre en tilbudsstruktur som skal stå seg over lengre tid.
2. Gjennomgangen skal resultere i forslag til en helhetlig tilbudsstruktur som skal behandles i fylkestinget i desember 2024, og være det opplæringstilbudet som Troms fylkeskommune tilbyr fra skoleåret 25/26. Dagens skolestruktur skal ligge til grunn for behandlingen.
3. Forslaget skal inneholde en anbefaling om hvor ofte den vedtatte tilbudsstrukturen skal behandles politisk, utenom den årlige justeringen som skal skje etter at elevene har søkt 01.02 og 01.03.
4. Gjennomgangen skal være en åpen prosess og legge til rette for bred involvering av ungdommer, ansatte, kommuner, yrkesopplæringsnemnda og partene i yrkeslivet.
5. Inntaksregionene i Troms skal videreføres, men det skal sikres fleksibilitet for å ivareta særskilte forhold gjennom retningslinjer og rutiner.
6. Undersøke og vurdere om ny teknologi kan styrke tilbudene i områder eller skoler med et lavt elevgrunnlag.
7. Grunnlaget for vurderingene skal være både den vedtatte strategien for videregående opplæring, strategien for voksnes læring, innspillene som kommer frem i selve prosessen, men også det eksisterende nasjonale og lokale kunnskapsgrunnlaget som;
  - de regionale kompetanseindikatorerne som fylkene sammen har utarbeidet
  - Navís bedriftsundersøkelse
  - NHOs kompetansebarometer
  - konjunkturbarometeret for Nord-Norge og annen relevant kunnskap som partene i Kompetanseforum Arktis har utarbeidet.
8. Vurdering av økonomisk og administrativ konsekvens av en ny tilbudsstruktur skal følge med i forslaget om ny tilbudsstruktur, slik at fylkestinget kan vurdere den opp mot vedtatt budsjett.
9. Formålet med den utvidede behandlingen er å sørge for at opplæringen er tilpasset samfunnets behov for kompetanse og arbeidskraft, og at tilbudene er i tråd med arbeidslivets behov for lærlinger og fagarbeidere.
10. Den utvidede behandlingen av tilbudsstrukturen skal overgå de ordinære retningslinjene for rullering når disse er motstridende.
11. Når det gjelder fremtidig tilbudsstruktur må det hensyntas at elevtallet i noen regioner vil reduseres dramatisk de kommende årene. Av den grunn må det vurderes å opprettholde og utvikle nye tilbud, selv om elevtallet kanskje ikke gir grunnlag for det. Å utvikle og bygge lokalsamfunn må veie tungt i denne sammenheng.

12. Hovedutvalget for kompetanse ber fylkesdirektøren fremlegge det økonomiske merbehovet for å opprettholde dagens skolestruktur i forbindelse med budsjett- og økonomiplanen

[Opplæringsloven § 5-3](#) sier også at fylkeskommunen, i planleggingen og utbyggingen av det videregående opplæringstilbudet, skal legge stor vekt på hvilken kompetanse samfunnet trenger og at fylkeskommunen er pålagt å gi tilbud om praksisbrev.

Tilbudsstruktur i videregående opplæring for ungdom i Troms

I utarbeidelsen av en helhetlig tilbudsstruktur for videregående opplæring er det flere hensyn som må vektlegges. For det første må tilbudet tilpasses det regionale kompetansebehovet, slik at utdanningene svarer til arbeids- og næringslivets og samfunnets behov i de ulike delene av fylket. For det andre må strukturen sees i sammenheng med den nasjonale tilbudsstrukturen, slik at utdanningene harmonerer med nasjonale retningslinjer og prioriteringer. Videre må antall søkere i de ulike regionene tas i betraktning, slik at kapasiteten i opplæringstilbudet er i tråd med den forventede etterspørselen. Det vil også være viktig å tilby fleksible opplæringsmodeller som kan møte elevenes ulike behov og sikre tilgang til utdanning, uavhengig av geografi og individuelle forutsetninger.

Regioner

Troms fylke er delt inn i 4 inntaksregioner, slik det også er beskrevet på side 32 i vedlagte kunnskapsgrunnlag. Ifølge lokal opplæringsforskrift foreslås det at alle søkere til de videregående skolene skal ha rett til inntak på ett av tre prioriterte utdanningsprogram i egen region på trinn 1 (første året i videregående opplæring).

1. Sør- Troms består av kommunene Tjeldsund, Kvæfjord, Harstad og Ibestad. Regionen har to fylkeskommunale videregående skoler: Heggen og Stangnes Rå videregående skoler.
2. Midt-Troms: Region Midt-Troms består av kommunene Gratangen, Lavangen, Salangen, Dyrøy, Sørreisa, Senja, Bardu og Målselv. Regionen har tre fylkeskommunale videregående skoler: Sjøvegan, Bardufoss og Senja. Senja har to skolesteder: Finnfjordbotn og Gibostad. (Nordborg videregående skole på Finnsnes tilbyr utdanningsprogrammet Helse- og oppvekstfag og er en friskole som alle i hele landet kan søke seg til.)
3. Tromsø og omegn: består av kommunene Tromsø, Karlsøy, Balsfjord, Lyngen og Storfjord. Regionen har 6 fylkeskommunale videregående skoler: Nordkjosbotn, Breivang, Kongsbakken, Tromsdalen, Ishavsbyen og Kvaløya. Friskolen Norges Toppidrettsgymnas har også et tilbud i Tromsø. De tilbyr utdanningsprogrammet Studiespesialisering med toppidrett.
4. Nord-Troms: består av kommunene Kåfjord, Nordreisa og Kvænangen. Regionen har én fylkeskommunal videregående skole: Nord-Troms som har to skolesteder; ett på Storslett og ett på Skjervøy.

I ny lokal opplæringsforskrift med høringsfrist 10. oktober foreslås det at søkere fra Lyngen og Storfjord har muligheten til å søke seg til Nord-Troms videregående skole. Det foreslås også at søkere fra Balsfjord kommune kan søke seg til region Midt-Troms dersom tilbudet ikke er søkbart ved Nordkjosbotn videregående skole. Behovet for fleksibilitet knyttet til det å søke mellom regionene ivaretas ytterligere i en lokal forskrift om inntak og formidling som også skal behandles i fylkestinget i desember 2014, jf. [opplæringsforskrift § 4-5](#).

Nasjonal tilbudsstruktur

Høsten 2020 ble antall utdanningsprogram utvidet fra 11 til 15, noe som naturlig krevde flere klasser. Dette førte til at Troms fikk 10 ekstra klasser.

		24/25	23/24	22/23	21/22	20/21	19/20
BA	Bygg- og anleggsteknikk	17,0	17,0	18,0	18,0	16,0	16,0
HD	Håndverk, design og produktutvikling	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	3,0
EL	Elektronikk og datateknologi	26,0	26,0	24,0	25,0	24,0	24,0
FD	Frisør, blomst, interiør- og eksponeringsdesign	8,0	7,0	7,0	6,0	4,0	5,0
HS	Helse- og oppvekstfag	39,0	34,0	38,0	37,0	38,0	37,0
ID	Idrettsfag	16,0	15,0	15,5	15,0	16,5	16,5
IB	International Baccalaureate	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
IM	IT og medieproduksjon	10,0	11,0	11,0	9,0	6,0	2,0
KD	Kunst, design og arkitektur	5,0	5,0	4,0	3,0	3,0	3,0
ME	Medier og kommunikasjon	3,0	3,0	4,0	5,0	6,0	6,0
MD	Musikk, dans og drama	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
NA	Naturbruk	14,0	15,0	14,0	13,5	14,0	13,0
PB	Påbygg til generell studiekompetanse	12,0	10,0	10,0	12,0	13,0	13,0
RM	Restaurant- og matfag	11,0	8,0	8,5	9,0	10,0	9,0
SR	Salg, service og reiseliv	10,0	10,0	8,0	9,0	9,0	11,0
ST	Studiespesialisering	68,0	68,0	69,0	69,5	73,0	71,0
ST topp	Studiespesialisering med toppidrett som valgt programområde	5,0	5,0	4,0	4,0	3,0	3,0
TP	Teknologi- og industrifag	39,0	36,0	37,0	35,5	34,5	30,0
		296,0	283,0	285,0	283,5	283,0	273,5

I tabellen over er de studieforberedende utdanningsprogrammene markert i gul farge, mens de yrkesfaglige er markert i grønn farge, slik de er på [vilbli.no](#). Dersom man velger ett bestemt utdanningsprogram på vilbli.no kan man se valgmuligheter for trinn 2 og 3, samt lærefag og påbygning.

Våren 2024 var det en betydelig økning i antall søkere til de yrkesfaglige tilbudene, noe som førte til en ytterligere økning i antall klasser. Forklaringen på økningen er også at de studieforberedende klassene har 28-30 plasser mens de yrkesfaglige klassene kun har 15 plasser.

Klassestørrelsene står likevel ikke alltid i samsvar med regionenes behov for kompetanse fordi Troms fylke består av mange små kommuner med små arbeidsplasser. Regionene har ofte ikke behov for, eller kapasitet til, å ta imot så mange som 15 lærlinger fra samme programfag på trinn 2. De trenger kanskje 5 rørleggere eller anleggsgartnere, ikke 15.

Våren 2024 var det også noen flere inntatte med fullføringsrett ¹ og søkere som ville ta opp igjen en tidligere påbegynt opplæring. Fullføringsreformen med ny opplæringslov vil trolig føre til et høyere antall søkere til videregående opplæring. Det samme kan antall innvandrere og flyktninger. Reduksjonen i antall fremtidige søkere, basert på ungdomskullene, kan dermed bli mindre enn antatt. Den nye fullføringsretten vil også medføre at noen vil komme til å bruke lengre tid i skole og/eller bedrift for å kunne fullføre og bestå en påbegynt videregående opplæring. Det å fullføre videregående opplæring er også målet for fylkeskommunens to strategier for videregående opplæring.

Demografi og forventet antall 16-åringer de neste 4 årene

Antall 16-åringer er synkende i Troms, jf. vedlagte kunnskapsgrunnlag. Men dersom antall søkere til yrkesfag fortsetter å være like høy eller øker ytterligere, så vil det likevel bety at antall klasser ikke vil reduseres i så stor grad de neste fire årene. En annen grunn til at en reduksjon i antall klasser ikke nødvendigvis vil bli så stor, er at antall søkere med fullføringsrett og nyankomne innvandrere og flyktninger kan øke. Etter inntaket i 2024 har det vært behov for å opprette 2 nye innføringsklasser for nyankomne. Det er også planlagt et ekstra kurs i norsk og engelsk for innvandrere og flyktninger som kommer til Troms i høst. Kurset igangsettes i januar.

	Troms			Sør-Troms			Midt-Troms			Tromsø og omegn			Nord-Troms		
	Antall søkere	Klasser YF	Klasser SF	Antall søkere	Klasser YF	Klasser SF	Antall søkere	Klasser YF	Klasser SF	Antall søkere	Klasser YF	Klasser SF	Antall søkere	Klasser YF	Klasser SF
2025	1962	80	26	447	18	6	364	15	5	1047	42	14	104	5	1
2028	1864	77	24	366	15	5	379	16	4	985	40	13	134	6	2

Hvilke tilbud som prioriteres i hver enkelt region vil imidlertid kunne påvirke både antall klasser og samfunnets tilgang på kompetanse.

Samfunnets behov for kompetanse

Hva er så behovet i for kompetanse i de 4 regionene i Troms? I vedlagte kunnskapsgrunnlag fremkommer det at Troms – de neste årene - trenger flest sysselsatte helsefagarbeidere og sykepleiere. De rekrutteres fra utdanningsprogrammene Helse- og oppvekstfag og de studieforberedende utdanningsprogrammene.

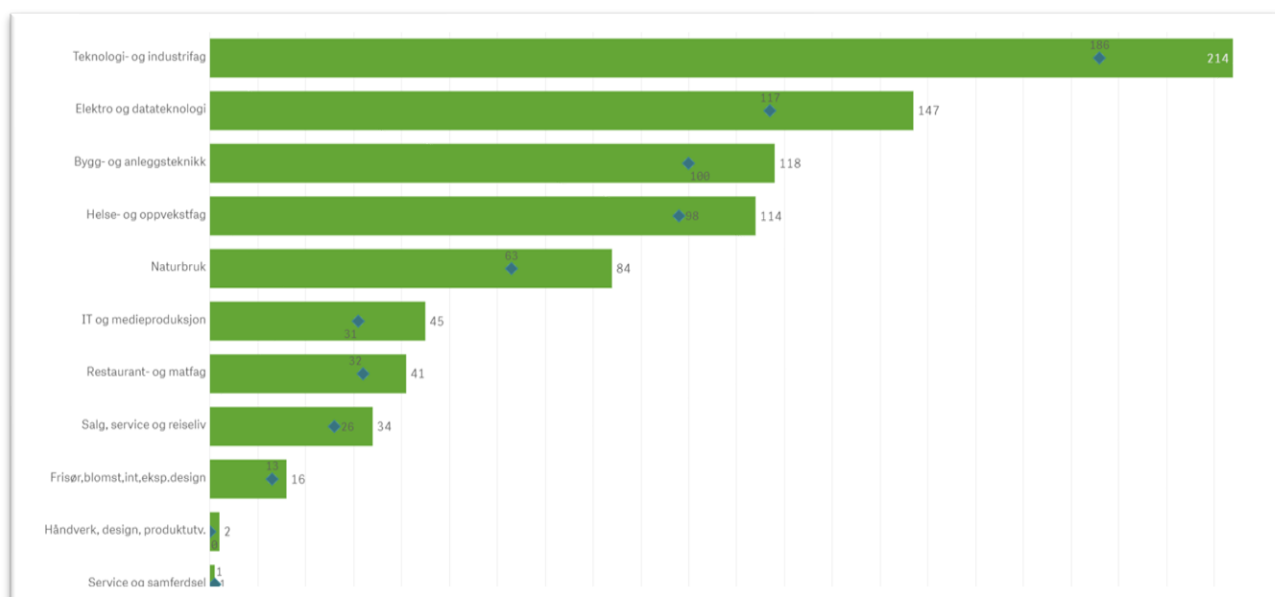
I vedlagte kunnskapsgrunnlag fremkommer det også at 62% av NHOs medlemsbedrifter i landet i 2023 rapporterte om udekket kompetansebehov innen håndverksfag, ingeniør- og tekniske fag, samt IKT. Disse yrket var etterfulgt av reiseliv og transport, Undervisning og Butikk- og salgsmedarbeid. Kompetansebarometeret for Nord-Norge viser at 39 % av bedriftene

¹ Fullføringsretten defineres i opplæringsloven § 5-1: «Retten til vidaregåande opplæring etter dette kapitlet varer fram til ein har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, men ikkje lenger enn ut det skoleåret som tar til det året ein fyller 24 år. Dei som då ikkje har oppnådd studiekompetanse eller yrkeskompetanse, har rett til vidaregåande opplæring for vaksne etter [§ 18-3.](#)»

etterspør fagområdene ingeniører og tekniske fag, mens 37 % etterspør håndverksfag. Disse yrkesgruppene rekrutteres fra de studieforberevende utdanningsprogrammene, samt Bygg- og anleggsteknikk, Teknologi- og industrifag, Elektro og datateknologi, Restaurant- og matfag og Salg, service og reiseliv.

Formidling av lærlinger gir det samme bildet av behovet for kompetanse i Troms. Som tabellen nedenfor viser, formidles det flest lærlinger fra utdanningsprogrammet Teknologi- og industrifag. Deretter følger Elektro og datateknologi, Bygg- og anleggsteknikk og Helse- og oppvekstfag.

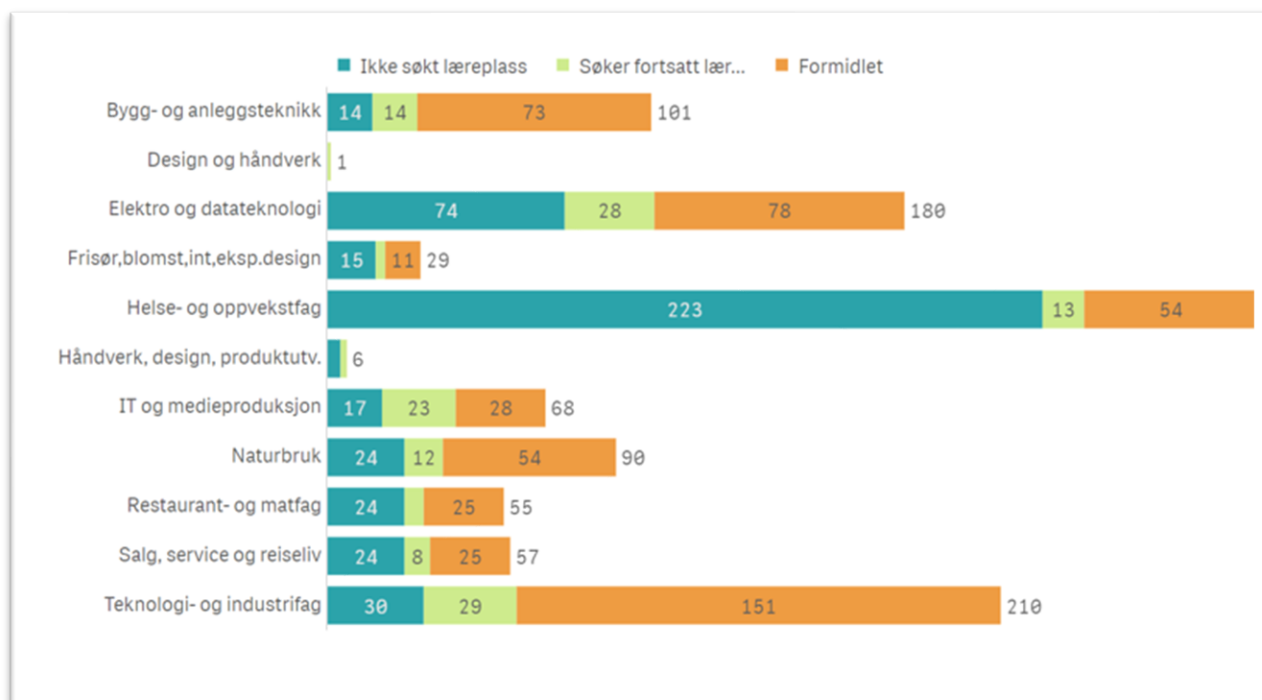
Formidling til lære plass fordelt på utdanningsprogram per 16.09.2024

På grunn av behovet helsefagarbeidere er det imidlertid bekymringsverdig at det er så mange fra trinn 2 i utdanningsprogrammet Helse- og oppvekstfag som ikke søker lære plass, slik det kommer frem i tabellen under.

De som ikke søker lære plass, søker seg enten til trinn 3 i samme utdanningsprogram eller til Påbygg. De kan også gjøre omvalg til et annet utdanningsprogram på trinn 1 eller et annet programområde på trinn 2. Noen kan også velge å ha et opphold i opplæringen og vil ha rett til å fullføre ved en senere anledning. De siste 5 årene har Troms igangsatt mellom 10-13 klasser Påbygg.

Status for avgangselever fra trinn 2 i Troms per 16.09.2024

Når forslag om ny tilbudsstruktur i Troms skal utarbeides vil det være viktig å kunne tilrettelegge for at flest mulig av ungdommene kan bo hjemme det første året i videregående opplæring. Utgangspunktet vil være at flest mulig av de 15 utdanningsprogrammene bør være søkbare i hver region på trinn 1 for at flest mulig kan bo hjemme det første året. Dersom antall elevgrunnlaget og søkertallet tilsier at antallet må begrenses må hensynet til samfunnets behov for kompetanse veie tungt. Prioriterte søkbare tilbud vil da være Studiespesialisering, sammen med de 4 største yrkesfaglige utdanningsprogrammene. På trinn 2 kan en vurdere om tilbudene i større grad bør fordeles mellom skolene for å få bedre oppfylning i klassene, bedre læringsmiljø og for å kunne gi rom for flere fleksible tilbud der opplæringen tilpasses lokalsamfunnets behov.

I høringen stilles det spørsmål om hvordan Troms fylkeskommune kan skape flere **fleksible opplæringstilbud** for ungdom for å kunne dekke etterspørselen etter kompetanse i distriktene, slik det i dag gjøres for de voksne. Det stilles spørsmål om vi har behov for alle tilbudene som i dag er søkbare i alle regioner og på de fleste skolene i fylket, som her omtales som **skoletilbud**. Det stilles også spørsmål om de tilbudene som i dag gis ved bare en skole i to eller tre regioner; **regiontilbud**. Bør noen av disse tilbudene være i alle regioner eller i færre regioner? Tilbud som i dag kun gis i en av de fire regionene omtales som **fylkestilbud**. Disse tilbudene stilles også spørsmål om.

Fleksible opplæringstilbud

Fleksible opplæringstilbud omtales på side 16-22 i vedlagte kunnskapsgrunnlag og kan ha flere former.

1. Bedriftsmodellen (Steigenmodellen) tilbys ved Sjøvegan og Nord-Troms og består i at de som får en lærekontrakt rett etter grunnskole eller fullført trinn 1 kan få opplæring i fellesfag fra skolen, slik at de slipper å ta fagene som privatist.
2. Praksisbrevordningen der kandidatene skal følge et toårig opplæringsløp som fører til en standardisert grunnkompetanse. De skal ha opplæring i tre fellesfag i løpet av det toårige løpet, og vil derfor veksle på å være i skole og bedrift.
3. Vekslingsmodellen eller YSK (Yrkesfag med studiekompetanse) som begge krever lokale forskrifter om egen fag- og timefordeling.
4. Yrkesfaglig opphenting; en ordning der alle som har fullført og bestått første året på utdanningsprogrammet Studiespesialisering kan søke direkte til trinn 2 på et yrkesfaglig programområde.

Det rimeligste og enkleste fleksible tilbudet vil trolig være å kombinere formidling til lære plass etter fullført trinn 1 med opplæring i fellesfag ved skolene. Skole og arbeidsgiver deler da på ansvaret for opplæringen ved at skolen gir opplæring i fellesfag og arbeidsgiver gir opplæring i programfagene. Søkerne får tilbud om inntak på en skole dersom de tegner en lærekontrakt etter fullført og bestått trinn 1.

Skoletilbud: Tilbud som er søkbare ved en eller flere skoler i alle regionene

På trinn 1 er følgende utdanningsprogram søkbare i alle regioner: Studiespesialisering (ST), Helse- og oppvekstfag (HS), Elektro- og datateknologi (EL), Teknologi- og industrifag (TP), Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM) og Idrettsfag (ID).

På trinn 2 er følgende tilbud søkbare i alle regioner; Studiespesialisering, Helsearbeiderfag, Barne- og ungdomsarbeiderfag, Elenergi og ekom, Kjøretøy, IT og medieproduksjon og Idrettsfag.

På trinn 3 er følgende tilbud søkbare i alle regioner: Studiespesialisering, Idrettsfag og Påbygg.

Det stilles spørsmål om det er behov for at tilbudene gis ved flere skoler i samme region. Det stilles også spørsmål om regionene bør prioritere å legge søkbart Bygg- og anleggsteknikk foran andre tilbud som Idrettsfag (ID) og Informasjonsteknologi og medieproduksjon (IM). Selv om det antas å være stort behov for sysselsatte innen IKT, så har det vist seg å være utfordrende å skaffe lære plasser til alle som har fullført trinn 2 Informasjonsteknologi og trinn 2 Medieproduksjon. En årsak kan være at rekrutteringen gjøres fra høyere utdanning (bachelorgrad i informatikk). I høringen stilles det spørsmål om alle regionene har behov for akkurat disse tilbudene eller om det kan være andre tilbud som kan erstatte noen av dem.

Regiontilbud: Tilbud som bare er søkbare ved to eller tre regioner og skoler

På trinn 1 er følgende tilbud søkbare i tre regioner: Bygg- og anleggsteknikk (BA), Restaurant- og matfag (RM), Salg, service og reiseliv (SR).

På trinn 1 er følgende tilbud kun søkbare i to regioner; Naturbruk (NA) og Musikk, Dans og Drama (MD) og Frisør, blomst, interiør- og eksponeringsdesign (FD).

På trinn 2 er følgende tilbud søkbare i tre regioner: Datateknologi og elektronikk, Transport og logistikk, Industriteknologi, Tømrer og Rørlegger.

På trinn 2 er det flere tilbud som kun er søkbare i to regioner: Helseservicefag, Betong og mur, Medieproduksjon, Kokk- og servitørfag, Baker og konditor, Salg og reiseliv, Service, sikkerhet og administrasjon, Akvakultur, Fiske og fangst, Musikk og Drama

I høringen stilles det spørsmål om noen av tilbudene som i dag kan søkes i to regioner og som har lave søkertall i stedet kan legges søkbart i bare en av regionene. Det stilles også spørsmål om Bygg- og anleggsteknikk bør være søkbart i alle regioner.

Fylkestilbud: Tilbud som bare gis i en region i fylket og ved en skole

Følgende tilbud er kun søkbart i en av de fire regionene i Troms på trinn 1: Medier og kommunikasjon (ME), Kunst, design og arkitektur (KD) og Håndverk, design og produktutvikling (DT).

På trinn 2 er det flere tilbud som kun er søkbare i en av regionene: Søm- og tekstilhåndverk, Ambulansefag, Automatisering, Kulde- og varmepumpeteknikk, Maritime fag, Arbeidsmaskiner, Bilskade/lakk og karosseri, Kjemiprosess- og laboratoriefag, Anleggsteknikk, Interiør- og eksponeringsdesign, Landbruk og gartneri, Heste- og dyrefag, samt Dans.

På trinn 3 er følgende tilbud kun søkbare i en av regionene: Medier og kommunikasjon, Kunst, design og arkitektur, Apotekteknikk, Helsesekretær, Tannhelsesekretær, Maritim elektriker, Interiør, Landbruk og Dans.

I høringen stilles det spørsmål til hvorvidt vi trenger alle disse tilbudene, om de kan gis som fleksible tilbud i stedet eller om disse skoleplassene kan kjøpes av andre fylker i samarbeidsorganet «Opplæringsregion Nord» som består av Møre og Romsdal, Trøndelag, Nordland, Troms og Finnmark.

Avslutningsvis stilles det også spørsmål om det er behov for et innføringstilbud for ungdom, som på grunn av ufrivillig skolefravær, trenger mer grunnskoleopplæring og rådgivning for å kunne gjøre sitt fremtidig utdanningsvalg (karriereveiledning).

Tilbudsstruktur i videregående opplæring for voksne i Troms

Videregående opplæring for voksne (VOV) følger andre føringer og lovkrav enn ordinær videregående opplæring for ungdom. Voksne kan søke og tas inn til opplæringstilbud når som helst i året, og tilbud skal gis uavhengig av bosted og livssituasjon. Når forslag om tilbudsstruktur for videregående opplæringstilbudet for voksne skal utarbeides må det primært tas hensyn til behov for kompetanse i lokalt og regionalt arbeids- og næringsliv.

Søkergrunnlaget kan være utfordrende å forutse, da den voksne målgruppa både utgjør ufaglærte som står i arbeid, voksne som står utenfor arbeidslivet og uten fullført videregående opplæring, men også voksne som allerede har yrkes- eller studiekompetanse, og som ønsker en yrkesfaglig rekvalifisering (som ny opplæringslov gir rett til). Blant de voksne finner vi også minoritetsspråklige med behov for grunnleggende norskopplæring parallelt med eller før de starter i et opplæringsløp. Målgruppen kan også bli langt større da voksne i ny opplæringslov regnes fra 19 år, ikke 25 år som tidligere.

Riggen rundt den voksne

Et av de gjenstridige problemene som Fullføringsreformen viser til, er at videregående opplæring ikke er godt nok tilpasset voksne. Tilbudsstrukturen for voksne må tilrettelegges slik at voksne i større grad kan benytte seg av opplæringstilbudene, at løpene ikke blir lengre enn nødvendig, og at de får uttelling for sin realkompetanse. Fullføringsreformen peker også på at det må tas høyde for at mange har med seg negative skoleerfaringer fra tidligere skolegang, og at det handler om både motivasjon og tro på egne evner, men også om at mange har svak kompetanse i grunnleggende ferdigheter. Det må legges til rette slik at det er mulig å kombinere utdanning og arbeid, oppfølging av barn og andre forpliktelser voksne har, slik at det både tas hensyn til behov for tilrettelegging av opplæring og tilpasning til voksnes livssituasjon. Fullføringsreformen peker videre på at en av de tingene fylkene må lykkes med, er fleksible opplæringsløp som tar hensyn til voksnes ønsker, erfaringer og livssituasjon.

For å sikre en god rigg rundt den voksne, gis de fleste tilbudene i Troms i samarbeid med en eller flere andre aktører slik som kommuner, NAV, KS, opplæringskontor eller enkeltstående bedrifter. Prosjektmidler er også i stor grad bruk til å styrke dette laget rundt deltakerne.

Tilbudene i videregående opplæring for voksne i Troms er gjengitt i høringens kunnskapsgrunnlag (kap. 13.1). I høringen ønsker Troms fylkeskommune høringsinnspill på følgende områder

- Fylket ønsker innspill på hvilke sluttkompetanser/lærefag det anses å være størst behov for og som derfor bør prioriteres for voksne i den kommende tilbudsstrukturperioden.
- Det er ønskelig med innspill på om flere kommuner ønsker å legge til rette for å benytte modellen for "Fagarbeiderløftet" i sine kommuner, og evt hvilke fagområder som bør prioriteres.
- Fordi voksne kan søke når som helst i året, trenger ikke opplæringstilbudene til voksne å følge det ordinære skoleåret. Samtidig må det være forutsigbart både for søkere, saksbehandlere og tilbydere hvor ofte det skal være oppstart på ulike tilbud. Det er ønskelig med innspill på hvordan oppstart i tilbud innenfor yrkesfagene skal håndteres.